

กวศ. ๕๙.๖
 วันที่ ๒๐ ก.พ.๖๗
 เวลา ๑๐.๒๐
 สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
 รับที่ ๑๕%
 วันที่ ๒๐ ก.พ.๒๕๖๗ ๑๐.๒๐
 ๑๕๖๗/๑๐.๒๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๘๐๗/๑๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จัดเข้าวาระ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๑

เรื่อง ท่าที่ไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย-กัมพูชา ครั้งที่ ๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๖

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๖/๑๖๖๑
ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยด่วนกรณีท่าที่ไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย-กัมพูชา ครั้งที่ ๖ ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้ว เห็นว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอท่าที่ของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย-กัมพูชา ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดท่าที่และจุดยืนของประเทศไทยในการประชุมดังกล่าวในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดเป้าหมายการค้า การส่งเสริมการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ความร่วมมือด้านสินค้าเกษตร การอำนวยความสะดวกทางการค้า ความร่วมมือด้านการเชื่อมโยง ความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือเพื่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากร่มบุญ โดยยังไม่มีการทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างสองประเทศ กรณีจึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นเรื่องในทางนโยบายซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการรัฐมนตรีที่จะพิจารณาได้ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ ท่าที่ไทยตามข้อ ๔.๖ ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอได้กำหนดว่า ทั้งสองฝ่าย มีกำหนดลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศกับกรมส่งเสริมการค้าของกัมพูชาในระดับอธิบดี นั้น เมื่อพิจารณาร่วมบันทึกความเข้าใจ แล้ว เห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จัดทำขึ้นระหว่างกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ แห่งราชอาณาจักรไทยกับกรมส่งเสริมการค้า กระทรวงพาณิชย์ แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีสาระสำคัญเป็นการวางแผน ความร่วมมือระหว่างกันในการขยายผลผู้ประกอบการภายใต้กฎหมายในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น การอบรมผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางเกี่ยวกับเศรษฐกิจยุคใหม่ การส่งเสริมผู้ประกอบการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า อันเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ที่สามารถดำเนินการได้ จึงเป็นการทำความตกลงในระดับหน่วยงานมิใช่ระดับรัฐ อีกทั้งมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายจะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับข้อ ๑.๒

ของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายใด ๆ ต่อผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายและไม่ถือเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อนึ่ง หากในการประชุมคณะกรรมการร่วมฯ จะมีการจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ ก็จะต้องเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนการทำความตกลงนั้น ตามมาตรา ๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และหากความตกลงดังกล่าวมีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ก็จะเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหากการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญานี้ต้องมีการออกพระราชบัญญัติ หรือหนังสือสัญญานี้อาจมีผลกระทำต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมหรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก็จะต้องเสนอขอความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งยังคงทำหน้าที่รัฐสภาตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย

สำหรับร่างเอกสารยุทธศาสตร์การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเมืองน้ำด่านชายแดนไทย-กัมพูชา เป็นเอกสารที่จะมีการลงนามร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนาณร่วมกันที่จะส่งเสริมความร่วมมือในด้านการค้าการลงทุนและร่วมกันพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมิได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับความในตอนท้ายของร่างเอกสารยุทธศาสตร์ฯ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ยุทธศาสตร์ฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีผูกพันทางกฎหมายต่อทั้งสองฝ่ายและไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิสทัต ໂທະກິຕຍ)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๘๐๐-๙ ต่อ ๒๓๑๘ (นายอัครพงศ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๔๕๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th